

**Bryssel den 4 oktober 2024
(OR. en)**

13994/24

**ENER 474
COMPET 981
CLIMA 332**

NOT

från:	Ordförandeskapet
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Skillnader i grossistpriser på el – Diskussion

För delegationerna bifogas ordförandeskapets bakgrundsnot om skillnader i grossistpriser på el inför mötet i energirådet den 15 oktober 2024.

Skillnader i grossistpriser på el**Bakgrund och översikt**

Under de senaste månaderna har Central- och Östeuropa och Sydösteuropa drabbats av höga elpriser, med kraftiga pristoppar under topplasttimmar, särskilt på kvällen. Dessa priser, som i vissa fall överskred EUR 400/MWh under juli och augusti 2024, har i oproportionerligt hög grad påverkat länderna i Sydösteuroparegionen och medfört ett betydande tryck på deras ekonomier och konkurrenskraft.

Medlemsstaterna i regionen har drabbats särskilt hårt, vilket har lett till konkurrenskraftsproblem, och de efterlyser därför samordnade EU-åtgärder för att stabilisera priserna och förbättra energitryggheten i regionen.

Kommissionen undersöker, i nära samarbete med de berörda medlemsstaterna, de möjliga drivkrafter och faktorer som kan ha lett till denna situation, däribland den höga efterfrågan på el under värmeböljor, eller underhållsarbeten på transmissionsnätet och i flera kraftverk. Otillräcklig gränsöverskridande infrastruktur är också ett hinder för en effektiv distribution av el mellan vissa regioner, särskilt under efterfrågetoppar, vilket ökar priserna och skapar ineffektivitet på marknaden. Sydösteuroparegionen är inte heller helt integrerad med EU:s större elmarknad, vilket också kan leda till betydande prisskillnader och hindra en smidig överföring av överskottsenergi från andra områden.

Samtidigt står regionen inför utmaningar kopplade till hanteringen av intermittent förnybar energi på grund av otillräcklig tillgång till lagring eller andra flexibilitetslösningar. Till exempel har minskad vattenkraft på grund av torka gjort vissa medlemsstater mer beroende av kol- och gaskraftverk, vilket i sin tur driver upp kostnaderna.

Dessa toppar på grossistmarknaden för el – särskilt i Central- och Sydösteuropa – understryker behovet av att överväga riktade åtgärder som effektivt kan bidra till att stärka elmarknaden, energitryggheten och stabiliteten i regionen och i unionen mer generellt.

Nödvändiga åtgärder

För att ta itu med dessa utmaningar, säkerställa en väl fungerande marknad i hela EU, bättre hantera intermittent förnybar energi och mer effektivt anpassa utbudet till efterfrågan, krävs betydande investeringar i sammanlänknings- och flexibilitetsåtgärder (efterfrågefleksibilitet, lagringskapacitet, osv.), utöver ytterligare investeringar i infrastruktur, samtidigt som riktade anpassningar och solidaritetsmekanismer till stöd för medlemsstaterna möjliggörs. Samtidigt kan kortsiktiga åtgärder behövas för att förhindra perioder med höga priser under vinterperioden. Det är viktigt att säkerställa att nationella beslut också tar hänsyn till bredare regionala effekter. Ökad samordning mellan systemansvariga för överföringssystem och samordning av infrastrukturplanering är avgörande för att frigöra regionens fulla potential och stabilisera priserna.

Vägledande diskussionsfrågor

1. Vilka ytterligare åtgärder skulle kunna vidtas för att öka den fysiska gränsöverskridande kapaciteten i syfte att förbättra handeln mellan olika regioner i Europeiska unionen?
2. Finns det ett behov av att förbättra samordningen för att säkerställa att besluten på landsnivå tar hänsyn till deras bredare regionala inverkan?
3. Vilka kortsiktiga och långsiktiga åtgärder krävs i regionen och på den inre energimarknaden mer generellt för att underlätta införandet av flexibilitet, effektivisera gränsöverskridande flöden och öka insynen i och tillgången till eldata?